

Tjänsteställe, handläggare
Staben Hälso- och sjukvård, Katrin Pöntynen Boström

Datum
2017-08-31

Beteckning
Dnr: 17RS3260

Er beteckning

Regeringskansliet, Finansdepartementet

103 33 Stockholm

Yttrande över Valfärdsutredningens betänkande ”Kvalitet i välfärden”, SOU 2017:38

Region Örebro län har inbjudits att lämna synpunkter på ovanstående betänkande och dess förslag. Utredningen har i sitt betänkande ”Ordning och reda i välfärden” (SOU 2016:78) redovisat förslag relaterat till de flesta uppdrag som ingick i direktivet. I det aktuella betänkandet redovisar utredningen frågor som har fokus på hur bättre kvalitetskrav och system för uppföljning kan utformas för välfärdstjänster samt hur Inspektionen för vård och omsorgs register kan förbättras och vissa andra statistikfrågor.

Region Örebro läns synpunkter

Region Örebro län har valt att avgränsa sitt yttrande till de förslag i betänkandet som berör hälso- och sjukvården.

Bestämmelser om uppgiftsskyldighet bör införas.

Utredningen föreslår att en tystnadspliktsbrytande uppgiftsskyldighet ska införas i patientsäkerhetslagen, socialtjänstlagen och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade. Uppgiftsskyldigheten ska gälla privata vårdgivare i förhållande till den huvudman som har ansvaret att erbjuda den aktuella vården. Den privata vårdgivaren ska lämna ut de personuppgifter som huvudmannen behöver för att utveckla och säkra kvaliteten i verksamheten, för administration, planering, uppföljning och utvärdering av verksamheten, eller för att framställa statistik.

Region Örebro län ställer sig bakom förslaget eftersom det finns ett behov av att förbättra möjligheterna till insyn hos privata vårdgivare. Till skillnad från verksamhet som drivs av kommuner och landsting i egen regi omfattas inte den verksamhet som överlämnas till privata utförare av offentlighetsprincipen. Det finns alltså inte motsvarande möjlighet för allmänheten att ta del av allmänna handlingar hos privata

utförare av offentligt finansierad vård.

Kommuner och landsting har en skyldighet att kontrollera att verksamhet som överlåtits på privata utförare bedrivs i enlighet med kraven i förfrågningsunderlag och avtal. Huvudmännens uppföljning är grundläggande för att det ska gå att säkerställa att utförarna håller en god kvalitet. Inom vissa områden finns idag sekretessregler som gör det svårt att följa upp kvaliteten hos de privata utförare som man överlämnat verksamheten till. Regionstyrelsen ser därför positivt på utredningens förslag om bestämmelser om undantag från tystnadsplikten för att personuppgifter ska kunna lämnas till den offentliga huvudmannen för bl.a. uppföljning och utvärdering.

Behov av definitioner av vad som utgör enheter inom vård och omsorg

Utredningen föreslår att E-hälsomyndigheten ges uppdrag att, i samråd med andra berörda aktörer, ta fram definitioner av vad som utgör enheter inom hälso- och sjukvården och socialtjänsten. Utredningen gör bedömningen att förutsättningarna för redovisning på enhetsnivå bör utredas vidare när enhetsdefinitioner tagits fram.

Regionstyrelsen anser det ska finnas landstings/regionrepresentation i arbetet med att ta fram en gemensam terminologi. Redan idag finns redan etablerade grupperingar som skulle kunna delta i arbetet, som t.ex. socialstyrelsens referensgrupp för gemensam informationsstruktur. En motsvarande gruppering finns för socialtjänsten.

Region Örebro län vill peka på att det i arbetet behöver tas hänsyn tas till enhetsbegreppet inom Personuppgiftsdatalagen (PDL). För landsting och regioner måste begreppet vara detsamma både för uppföljning och för behörighetsstyrning och spärrhantering. Det är viktigt att det inte blir flera parallella definitioner av enhet utan att regionen utifrån fastställda och gemensamma definitioner av till exempel Klinik, område, vårdcentral så att det ges möjlighet att koppla på utbudet till den enheten.

Förutsättningar för ett enhetsbaserat verksamhetsregister bör utredas

Utredningen gör bedömningen att förutsättningarna för att inrätta ett verksamhetsregister över utförare inom hälso-och sjukvården och socialtjänsten på enhetsnivå bör utredas närmare när definitioner av vad som utgör enheter tagits fram.

Regionstyrelsen instämmer i utredningens bedömning. Med framtagna definitioner för enhet så har landsting/regioner förutsättningarna för ett verksamhetsregister för utförare. Centralt är att detta register ska kunna stödja nationella tjänster. Det bör alltså inte avgränsas till att gälla enbart för uppföljning. Som exempel så bör det i samband med elektronisk remisshantering finnas ett nationellt utförarregister med gemensam terminologi. En risk är annars att inte rätt enhet hittas och deras enheternas utbud benämns på olika sätt.

Upphandlad verksamhet

Utredningen föreslår att Upphandlingsmyndigheten får ett resurstillskott på 3,6 mkr för att förstärka arbetet med vägledningar och annat stöd på välfärdsområdet. Arbetet bör ske i samråd med berörda myndigheter och relevanta organisationer. Utredningen gör bedömningen att det krävs mer utvecklingsarbete för att stärka möjligheten att ställa bra kvalitetskrav i upphandling av välfärdstjänster.

Regionstyrelsen ser det som angeläget att huvudmännen får de redskap de behöver för att få bättre möjligheter att ställa bra kvalitetskrav följa upp verksamheten.

Sammanhållna insatser runt individen

Utredningens bedömning är att berörda myndigheter bör identifiera och utveckla modeller för arbetssätt som kan stödja och utveckla en mer personcentrerad välfärd med god samverkan över olika huvudmanna- och specialiseringsgränser. Vid övervägande inför konkurrensutsättning av verksamhet/område bör konsekvenserna för den enskilda individen och möjligheten att hålla ihop individens insatser beaktas.

Regionstyrelsen instämmer i utredningens bedömning att det behöver utvecklas arbetssätt som fungerar bra över olika gränser mellan huvudmän/vårdaktörer. Genom bättre stöd för en personcentrerad vård och omsorg i samverkan över olika gränser kan kvaliteten inom välfärden förbättras. En sammanhållen journalföring är en del i en sådan utveckling som innebär att vårdgivare, privata som offentliga, kommun- som landstingsfinansierade och helt privata, kan dela med sig av sin vårddokumentation till varandra.

Bättre uppföljning och bättre mätningar

Utredningen föreslår att statskontoret ges i uppdrag att följa upp huvudmännens uppföljning och kontroll av privata utförare i välfärden. Bedömningen görs att faktorer som samverkan och hur väl insatserna hållits ihop runt de enskilda personerna bör utvärderas vid kvalitetsmätningar och uppföljning. Utredningen gör bedömningen att Socialstyrelsen Öppna jämförelser återför kunskap till verksamheterna som är relevant och användbar för att stimulera till verksamhetsutveckling. Socialstyrelsen bör säkerställa förtydligande av kopplingen mellan strukturmått och resultat.

Regionstyrelsen ser mycket positivt på förbättrad uppföljning och kontroll i form av kvalitetsmätningar och uppföljningar som samtidigt ger en möjlighet till att göra nationella jämförelser.

För Region Örebro län

Andreas Svahn

Regionstyrelsens ordförande

Rickard Simonsson

Regiondirektör